

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Murawski

Protokolant: st.sekr.sądowy Halina Waclawiak

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej A. K. (1) reprezentowanej przez matkę A. K. (2)

przeciwko C. K. i M. K.

o alimenty

I Zasądza od C. K. na rzecz wnuczki A. K. (1) urodzonej (...) w W. tytułem alimentów kwotę 100 (sto) zł. miesięcznie płatną do rąk matki powódki A. K. (2) do dnia 20-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki z płatnością którejkolwiek z rat poczynając od dnia 1 lipca 2014r.

II W pozostałym zakresie powództwo o zasądzenie alimentów od C. K. na rzecz A. K. (1) oddala

III W całości oddala powództwo o zasądzenie alimentów od M. K.

IV Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

V Odstępuje od obciążania pozwanego C. K. kosztami sądowymi

VI Odstępuje od obciążania A. K. (2) kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

UZASADNIENIE

W dniu 3 lutego 2014 r. A. K. (2) wniosła do tutejszego Sądu powództwo o zasądzenie od C. K. i M. K. na rzecz wnuczki A. K. (1) alimentów w kwocie 900 zł miesięcznie. Po uzupełnieniu braków formalnych pozwu sprecyzowała, iż wnosi o zasądzenie od M. K. tytułem alimentów kwoty 350 zł miesięcznie, zaś od C. K. kwoty 550 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu podała, iż ojciec powódki a syn pozwanych - S. K. - jest zobowiązany do łożenia na rzecz córki kwoty 600 zł miesięcznie. Z obowiązku tego nigdy się nie wywiązywał. Dotychczas prowadzona egzekucja komornicza nie przyniosła rezultatu. Ojciec dziecka obecnie zamieszkuje wraz z powódką i jej matką, nie ponosi kosztów utrzymania domu ani małoletniej córki, od 10 lat nie podejmuje pracy zarobkowej, mimo posiadanego wyższego wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Pozostaje na utrzymaniu rodziców. Matka powódki wydatkuje znaczne kwoty na leczenie, rehabilitację oraz edukację małoletniej córki. Zmaga się ona bowiem z problemami zdrowotnymi: wadą postawy, wadą wzroku i dysleksją rozwojową o charakterze dysortografii i dyskalkulią. Ze względu na przekroczenie kryteriom dochodowego powódka nie uzyskuje alimentów z funduszu alimentacyjnego. Powódka będąc wyłącznie na utrzymaniu matki znajduje się w niedostatku, bowiem zarabia ona około 1.800 zł miesięcznie, z czego spłaca kredyty i nie jest w stanie zaspokoić jego usprawiedliwionych potrzeb. Natomiast możliwości zarobkowe

i sytuacja materialna dziadków ojczystych jest znacznie lepsza aniżeli matki powoda. Posiadają oni bowiem dochody w postaci emerytur.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej w toku całego postępowania popierała swoje powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanej M. K. tytułem alimentów kwoty 350 zł oraz od C. K. kwoty 550 zł miesięcznie poczynając od 1 lutego 2014 r. (k.107, k.121, k. 193)

Pozwany działający w imieniu swoim i pozwanej złożył odpowiedź na pozew, w której powództwa nie uznał i w toku całego procesu wnosił o jego oddalenie w całości (k. 56, k.107, k.121, k. 193).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

A. K. (1) urodziła się (...) w W.. pochodzi ze związku małżeńskiego A. K. (2) i S. K.. Z tego związku pochodzi jeszcze jedno dziecko – pełnoletnia już N.. (bezsporne).

Alimenty od S. K. na rzecz córek A. K. (1) i N. K. zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 21 listopada 2012 w sprawie III RC 568/12, zmienionym na skutek apelacji przez Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 11 lipca 2013 r. w sprawie VI Ca 123/13 na kwotę po 600 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich (dowód: odpis wyroku - k. 8-8V)

S. K. z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego wobec córek nigdy się nie wywiązywał. Jak wynika z akt komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pruszkowie posiada on zaległości alimentacyjne przekraczające 13.900 zł. Komornik zajął rachunek maklerski S. K. i z tego tytułu uzyskał kwotę około 3.380 zł. W pozostałym zakresie egzekucja komornicza była całkowicie bezskuteczna. S. K. od 10 lat pozostawał bezrobotny. Aktualnie podjął zatrudnienie w ramach stażu. Należności z tego tytułu zostały zajęte przez komornika. Zamieszkuje z córkami i żoną. Nie partycypuje w kosztach utrzymania domu (dowód: kopia zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji – k. 10, informacja PIT -8C – k.70-70V, wyjaśnienia A. K. (2) – k. 108, wyjaśnienia C. K.- k.108).

Małoletnia A. K. (1) ma 17 lat. Jest uczennicą II klasy Liceum Ogólnokształcącego nr (...) w W.. Pobiera korepetycję z matematyki, których koszt wynosi 45-49 zł za godzinę. Boryka się z problemami zdrowotnymi w postaci wady wzroku, wady postawy - skoliozy, która wymaga systematycznej rehabilitacji. Koszt miesięczny rehabilitacji o wydatek rzędu 140 zł miesięcznie, w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia refundowane jest tylko 10 zabiegów. W ubiegłym roku korzystała z zajęć na basenie. Obecnie ich nie kontynuuje. Posiada opinię z Poradni P. – Pedagogicznej w W. stwierdzającą dysleksję rozwojową o charakterze dysortografii. Zmaga się także z dyskalkulią. W okresie 31 lipca 2013 r. do 27 sierpnia 2013 roku oraz 29 czerwca 2014 r. do 26 lipca 2014 r. była leczona w szpitalu uzdrowskim dla dzieci, którego koszt w całości został pokryty z Narodowego Funduszu Zdrowia. Od kilku lat nie utrzymuje kontaktu z dziadkami ojczystymi (dowód: kopia opinii psychologiczno – pedagogicznej – k. 16-17, k. 18, kopia zaświadczenia lekarskiego – k. 19, kopia karty informacyjnej – k. 20, k. 24, kopia pisma - k. 21, k.25-26, k. 178-181, kopia faktury – k. 33, kopia rachunku – k. 34).

A. K. (2) ma 47 lat, mieszka z córkami w miejscowości Z. gm. S. w domu o powierzchni 109 m⁽²⁾, którego jest właścicielem. Koszty utrzymania domu stanowią opłaty za gaz, którym jest ogrzewany dom – rocznie około 5000 zł, energię elektryczną – około 100 zł miesięcznie, opłaty za wodę przekraczające kwotę 100 zł miesięcznie, wywóz nieczystości oraz podatek od nieruchomości – 750 zł rocznie. Pracuje jako opiekun w(...) w W. na czas nieokreślony, za średnim miesięcznym wynagrodzeniem netto 2.200 zł. Spłaca pożyczkę zaciągniętą z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 104 zł miesięcznie zaciągniętą na spłatę zadłużenia za media. Nie posiada innego zadłużenia. Użytkuje 11 letnim samochód osobowy marki R. (...), nie posiada żadnych oszczędności (dowód: kopia zaświadczenia-k.54, wyjaśnienia A. K. (2) – k. 191, kopia zawiadomienia – k. 189).

M. K. ma 76 lat. Otrzymuje emeryturę i dodatek pielęgnacyjny w łącznej wysokości 1170 zł netto. Choruje na cukrzycę, niedokrwienie serca, choroby zwyrodnieniowe oraz polipowatość jelita grubego. Oczekuje na operację usunięcia

polipa (dowód: kopia paska wypłaty – k. 100-105, kopia skierowania do szpitala – k. 71, kopia skierowania do poradni specjalistycznej – k. 72, kopia karty wypisowej – k. 77-77V, zeznania M. K. – k. 192-193)

C. K. ma 78 lat. Otrzymuje wojskową rentę inwalidzką i zasiłek pielęgnacyjny w łącznej wysokości 2.396,15 zł netto miesięcznie. Przebył udar i zawał serca. Pozostaje pod opieką kardiologa. Dokucza mu także przepuklina. Oczekuje na protezowanie stomatologiczne, co wiązać się będzie z wydatkiem około 3.000 zł (dowód: kopia decyzji – k. 106-106V, wyjaśnienia C. K. – k. 108).

Pozwani zamieszkują w mieszkaniu w L.. Mieszkanie to pierwotnie miało powierzchnię 90 m². Podzielone zostało na dwa odrębne mieszkania. Pozwani zajmują mieszkanie o powierzchni 42m². Pokrywają część opłat za jego utrzymanie w wysokościach około 600 zł miesięcznie plus opłaty za gaz i energię elektryczną w kwocie 150 zł miesięcznie. Posiadają działkę pracowniczą. Nie posiadają innych nieruchomości. Do czasu gdy dowiedzieli się, iż dom zajmowany przez syna i jego rodzinę stanowi wyłączną własność A. K. (2) tj. do sierpnia 2011 r. uiszczali część opłat za media w tym domu oraz zakupili piec gazowy (dowód: kopia faktur Vat – k.;78-98, wyjaśnienia A. K. (2) – k. 108, k. 191, wyjaśnienia C. K. – k. 108).

Stosownie do treści art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje wówczas, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swojemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami.

W rozpoznawanej sprawie bezsporne jest, że ojciec powódki nie wywiązuje się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego i to od wielu już lat. Nie tylko nie łoży na utrzymanie córek (za wyjątkiem zajęcia przez komornika rachunku maklerskiego i obecnie należności z tytułu stażu), ale także nie ponosi żadnych kosztów eksploatacyjnych domu, w którym zamieszkuje. Toczyło się w tutejszym Sądzie postępowanie z powództwa A. K. (2) o zapłatę od S. K. należności z tytułu utrzymania domu. Zostało oddalone, gdyż S. K. z domu się wyprowadził, po czym zamieszkał w nim ponownie po zakończeniu postępowania sądowego.

W przypadku wystąpienia z żądaniem zasądzenia alimentów od osoby zobowiązanej do alimentacji w dalszej kolejności dla udzielenia ochrony takiemu roszczeniu nieodzowne jest wykazanie po stronie dziecka niedostatku. W sprawie otworzyła się zatem do oceny kwestia, czy A. K. (2) jest w stanie samodzielnie zaspokoić usprawiedliwione potrzeby córki.

Powszechnie przyjmuje się, iż o stanie niedostatku należy mówić nie tylko wówczas, gdy uprawniony do alimentacji nie posiada żadnych środków utrzymania, ale także wtedy, gdy nie mogą być w pełni zaspokojone jego usprawiedliwione potrzeby. Biorąc pod uwagę dochody osiągane przez A. K. (2), konieczność zapewnienia córce odpowiedniej opieki lekarskiej i rehabilitacji, spłaty raty pożyczki zaciągniętej w na spłatę zaległości związanych z utrzymaniem domu, samodzielnym ponoszeniem kosztów utrzymania domu, w którym zamieszkuje także ojciec dziecka przy braku jakiegokolwiek pomocy z jego strony w ich ponoszeniu i utrzymaniu dziecka należy przyjąć, iż nie jest ona w stanie samodzielnie zabezpieczyć potrzeb córki. Oznacza to, że powódka znajduje się w stanie niedostatku w rozumieniu przepisów o alimentacji.

Trzeba przy tym pamiętać, iż matka powódki ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko. N. K. jest wprawdzie pełnoletnia, ale uczy się, nie ma dochodów i majątku. A. K. (2) z dochodów, które osiąga musi zatem utrzymać siebie, dwoje niesamodzielnych dzieci i dom, w którym zamieszkuje także jej mąż, który nie partycypuje nawet w opłatach za media.

Oceny tej nie może także zmienić okoliczność, iż w 2011r. matka powódki pobrała ze wspólnego konta kwotę 31 tys. zł. Było to bowiem dawno i przy dochodach osiąganych przez A. K. (2), braku pomocy ze strony męża i jego rodziców od tego czasu oraz powstałych zadłużeniach za media zasadne jest twierdzenie, że środki te zostały wydatkowane na bieżące utrzymanie.

A. K. (2) nie może też liczyć na pomoc swoich rodziców, a więc dziadków macierzystych powódki, gdyż jej ojciec nie żyje a matka otrzymuje niską emeryturę, z której może utrzymać jedynie siebie.

W niniejszej więc sprawie spełnione zostały wszelkie przesłanki uzasadniające powstanie obowiązku alimentacyjnego wobec powódki po stronie osób zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych w dalszej kolejności, w tym przypadku dziadków ojczystych.

Obowiązek alimentacyjny C. K. i M. K. nie może oczywiście polegać na przerzuceniu na nich niespełnionego obowiązku alimentacyjnego S. K., nie na tym bowiem polega obowiązek alimentacyjny przewidziany w przepisie art. 132 kro. Mogą oni jedynie zostać zobowiązani do partycypowania w kosztach utrzymania wnuka stosownie do swoich możliwości zarobkowych i majątkowych.

Rozstrzygnięcie zatem niniejszej sprawy uzależnione jest od ustalenia możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanych.

W sprawie zostało ustalone, iż pozwana M. K. ma 76 lat, pobiera świadczenie emerytalne w kwocie 1170zł miesięcznie. Pozwana jest osobą schorowaną, zmagą się z cukrzycą, niedokrwistością serca. Biorąc pod uwagę jej wiek, stan zdrowia i wysokość dochodów Sąd uznał, iż nie można od niej wymagać alimentowania powódki. Dlatego powództwo skierowane przeciwko niech zostało oddalone.

Nieco odmiennie przedstawia się sytuacja pozwanego C. K.. Podobnie jak żona jest starszym człowiekiem wymagającym leczenia. Musi ponosić tego koszty. C. K. osiąga jednak dochody w kwocie około 2400 zł miesięcznie netto, czyli dwukrotnie większe od żony. Obciążenie go zatem alimentami w kwocie 100 zł. miesięcznie nie pociągnie za sobą istotnego pogorszenia jego sytuacji finansowej. Kwota ta zaś, biorąc pod uwagę dochody matki powódki, ma znaczenia dla poprawy, nieznaczej, ale jednak, sytuacji małoletniej. Ma też stanowić formę presji na ojcu powódki, aby podjął starania w celu zabezpieczenia potrzeb dzieci, co zwolniłoby jego rodziców z konieczności uczestniczenia w tego rodzaju procesach.

Dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenia miało także to, że pozwani przez wiele lat regularnie pomagali finansowo synowi. Zdawali sobie sprawę z trudnej sytuacji rodziny i regularnie opłacali część należności za media, kupili też piec gazowy. Pozwany C. K. przesłuchiwany jako świadek w sprawie o zaspakajanie potrzeb rodziny okazywał zesztyt, w którym skrupulatnie notował wszelkie swoje wydatki na rodzinę syna. Pozwani zaprzestali takiej pomocy w sierpniu 2011r., nie ze względu na swoją pogarszającą się sytuację, a z uwagi na odkrycie, że dom, w którym zamieszkuje rodzina syna stanowi własność jego żony. Wydatkowane przez nich do tego czasu kwoty znacząco przekraczały wysokość zasądzonych w tej sprawie alimentów. To też jest argument przemawiający za wnioskiem, iż kwota 100 zł. miesięcznie nie spowoduje po stronie pozwanych (prowadzących przecież wspólne gospodarstwo domowe) gwałtownego braku możliwości zaspokajania ich potrzeb.

Aby jednak nie powodować konieczność uiszczania należności „zaległych” w chwili orzekania Sąd obowiązkiem alimentacyjnym pozwanego obciążył od 1.07.2014r.

Z tych względów, na podstawie art. 132 kro w zw. z art. 135 § 1 kro, orzeczono jak w sentencji.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano z urzędu na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc

Ze względu na charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenie dla pozwanego oraz jego sytuację materialną Sąd uznał, iż w sprawie zaistniały szczególne okoliczności i odstąpił od obciążania C. K. kosztami procesu na podstawie art. 102 kpc.

Sąd na podstawie art. 102 kpc odstąpił od obciążania A. K. (2) kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.